

Volejbal

Štruktúra

Charakteristika hry

1. časť HRA

Kapitola I Ihrisko a jeho vybavenie

1. Hracia plocha
2. Sieť a stĺpy
3. Lopty

Kapitola II Účastníci

- 4 Družstvá
- 5 Vedenie družstva

Kapitola III Hrací systém

- 6 Bodovací systém, víťazstvo v sete a v stretnutí
- 7 Príprava stretnutia
- 8 Striedanie hráčov

Kapitola IV Herné činnosti

9. Hra
- 10 Lopta v hre
- 11 Lopta pri sieti
- 12 Hráč pri sieti
- 13 Podanie
- 14 Útočný úder
- 15 Blok

Kapitola V Prerušenia hry a zdržiavanie

- 16 Riadne prerušenie hry
- 17 Zdržiavanie hry
- 18 Výnimočné prerušenie hry
- 19 Prestávky medzi setmi a výmena polí

Kapitola VI Libero

- 20 Libero

Kapitola VII Správanie účastníkov

- 21 Požiadavky na správanie
- 22 Nevhodné správanie a jeho sankcie

2. časť ROZHODCOVIA, ICH POVINNOSTI A OFICIÁLNE ZNAMENIA

Kapitola VIII Rozhodcovia

- 23 Rozhodcovský zbor a spôsob rozhodovania
- 24 Prvý rozhodca
- 25 Druhý rozhodca
- 26 Zapisovateľ
- 27 Čiaroví rozhodcovia
- 28 Oficiálne znamenia

OFICIÁLNE PRAVIDLÁ VOLEJBALU

CHARAKTERISTIKA HRY

Volejbal je kolektívna športová hra, ktorú hrajú dve družstvá na ihrisku rozdelenom sieťou. Je možné hrať niekoľko variantov podľa špecifických podmienok a dať tak možnosť čo najväčšieho rozšírenia.

Cieľom hry je v súlade s pravidlami odbiť loptu ponad sieť do súperovho priestoru tak, aby dopadla do poľa súpera a súčasne zabrániť tomu, aby dopadla na vlastnú polovicu ihriska. Družstvo má tri odbitia (a to i po bloku), s cieľom vrátiť ju do súperovho poľa.

Lopta sa uvádza do hry podaním, a to úderom do lopty, ktorá letí ponad sieť do súperovho poľa. V rozohrávke sa pokračuje, pokiaľ sa lopta nedotkne hracej plochy, stien, stropu, iného predmetu, alebo ak sa družstvu nepodarí loptu riadne vrátiť.

Vo volejbale každá rozohrávka znamená bod (systém bodovania rozohrávok). Ak prijímajúce družstvo vyhrá rozohrávku, získava bod a právo podania a jeho hráči vykonajú postup o jednu pozíciu v smere hodinových ručičiek.

ČASŤ I HRA

KAPITOLA I. IHRISKO A JEHO VYBAVENIE

1 HRACIA PLOCHA

Hracia plocha sa skladá z ihriska a z voľnej zóny. Musí byť pravouhlá a symetrická.

1.1 ROZMERY

Ihrisko tvorí obdĺžnik s rozmermi 18 x 9m, okolo ktorého je voľná zóna najmenej 3m široká na všetkých stranách.

Voľný hrací priestor je priestor nad ihriskom bez akejkoľvek prekážky. Tento voľný priestor musí byť vysoký najmenej 7m od hracej plochy.

Pre svetové súťaže WOVD a majstrovstvá jednotlivých zón je voľná zóna najmenej 5m od postranných a 8m od zadných čiar. Voľný hrací priestor je vysoký najmenej 12,5m od hracej plochy.

1.2 HRACÍ POVRCH

1.2.1 Hrací povrch je plochý, vodorovný a jednotný. Hrací povrch nesmie byť pre hráča nebezpečný. Je zakázané hrať na drsných a šmyklavých povrchoch.

Pre svetové súťaže WOVD a majstrovstvá jednotlivých zón je povolený iba drevený alebo syntetický povrch. Každý povrch musí byť vopred schválený WOVD.

1.2.2 Povrch ihriska v halách musí mať svetlú farbu.

Pre svetové súťaže WOVD a majstrovstvá jednotlivých zón musia byť čiary biele, ihrisko sa musí farbou odlišovať od farby voľnej zóny (1.1, 1.3).

1.2.3 Pre ihrisko vonku je povolený odtokový spád 5mm na 1m. Vyznačenie čiar tvrdým materiálom je zakázané.

1.3 ČIARY NA IHRISKU

1.3.1 Všetky čiary sú 5cm široké. Musia byť svetlé a farbou sa musia odlišovať od povrchu ihriska a iných čiar.

1.3.2 Čiary vymedzujúce ihrisko

Dve postranné čiary a dve zadné čiary vymedzujú ihrisko a sú vyznačené vo vnútri jeho rozmerov.

1.3.3 Stredová čiara

Os stredovej čiary rozdeľuje ihrisko na dve rovnaké polia rozmeru 9 x 9m. Stredová čiara prechádza pod sieťou až k postranným čiarám.

1.3.4 Útočná čiara

Na každej strane ihriska je útočná čiara vyznačená tak, že jej zadný okraj je vo vzdialenosti 3m od osi stredovej čiary. Útočná čiara vyznačuje prednú zónu.

Pre svetové súťaže WOVD a majstrovstvá jednotlivých zón je útočná čiara predĺžená prerušovanými čiarami do strán piatimi čiarami dlhými 15cm, širokými 5cm s medzerami 20cm do celkovej dĺžky 1,75m.

1.4 ZÓNY A PRIESTORY

1.4.1 Predná zóna

Predná zóna je v každom poli ohraničená osou stredovej čiary a zadnou stranou útočnej čiary.

Za postrannými čiarami sa predná zóna rozprestiera do konca voľnej zóny.

1.4.2 Zóna podania

Zóna podania je 9m široká plocha za oboma zadnými čiarami. Na stranách je ohraničená dvomi 15cm dlhými úsečkami v kolmej 20cm vzdialenosti od zadnej čiary ako predĺženia oboch postranných čiar. Obe čiary sú súčasťou zóny podania.

Zóna podania sa rozprestiera po koniec voľnej zóny.

1.4.3 Zóna striedania

Zóny striedania sú ohraničené mysleným predĺžením útočných čiar smerom k stolíku zapisovateľa.

1.4.4 Priestor pre rozcvičovanie

Pre svetové súťaže WOVD a majstrovstvá jednotlivých zón sa priestor pre rozcvičovanie rozmerov približne 3 x 3m nachádza v rohu na strane lavičiek mimo voľnej zóny.

1.4.5 Zóna trestov

Zóna trestov, veľkosti približne 1 x 1m, vybavená dvomi stoličkami, je umiestnená v priestore kontrolovanom rozhodcami, za predĺžením zadnej čiary. Môže byť vyznačená 5cm širokou červenou čiarou.

1.5 TEPLOTA

Teplota vzduchu nesmie byť nižšia ako 10°C (50°F).

Pre svetové súťaže WOVD a majstrovstvá jednotlivých zón nesmie byť teplota vyššia ako 25°C (77°F) a nižšia ako 16°C (61° F).

1.6 OSVETLENIE

Pre svetové súťaže WOVD a majstrovstvá jednotlivých zón musí byť osvetlenie na hracom priestore 1.000 až 1.500 luxov meraných 1m nad povrchom ihriska.

2 SIEŤ A STĹPY

2.1 VÝŠKA SIETE

2.1.1 Sieť je umiestená zvislo nad osou stredovej čiary. Výška siete pre mužov je 2,43m, pre ženy 2,24m (1.3.3).

2.1.2 Výška siete sa meria uprostred ihriska pomocou meracej tyčky. Obidva konce siete (nad postrannými čiarami) musia byť v rovnakej výške a nemôžu prevýšiť predpísanú výšku viac ako o 2cm.

2.2 ŠTRUKTÚRA

Sieť je 1m široká, dlhá od 9,50m do 10m a má čierne štvorcové oká so stranou 10cm.

Po celej dĺžke horného okraja siete je z obidvoch strán vodorovne našitá 5cm až 7cm široká páska z bieleho plátna. Obidva konce pásky majú otvory, ktorými prechádza povraz upevňujúci pásku na stĺp tak, aby sieť bola napnutá.

Vo vnútri pásky je pružné lanko, ktoré upevňuje sieť k stĺpom a udržiava ju napnutú.

Na spodnej časti môže byť podobná páska ako na jej vrchu, široká 5cm, cez ktorú ide povraz alebo je povraz len prevlečený pomedzi oká. Tento povraz slúži na priviazanie k stĺpom tak, aby bola sieť napnutá.

2.3 POSTRANNÉ PÁSKY

Dve biele pásky široké 5cm a dlhé 1m sú pripevnené zvislo k sieti presne nad obidvomi postrannými čiarami. Sú súčasťou siete.

2.4 ANTÉNKY

Anténka je ohybná, 180cm dlhá tyčka s priemerom 10mm. Vyrobená je zo sklolaminátu, alebo podobného materiálu.

Obidve antény sú upevnené z jednej a druhej strany siete na vonkajšom okraji každej postrannej pásky.

Každá anténka prevyšuje výšku siete o 80cm a je označená 10cm dlhými kontrastnými pásmi (najlepšie červenými a bielymi).

Antény sú súčasťou siete a zo strán ohraničujú priestor preletu lopty.

2.5 STĹPY

2.5.1 Stĺpy, na ktorých je upevnená sieť, musia byť umiestnené vo vzdialenosti 50 až 100cm od každej postrannej čiary. Sú vysoké 2,55m. Uprednostňujú sa nastaviteľné stĺpy.

Pre svetové súťaže WOVD a majstrovstvá jednotlivých zón sú stĺpy, na ktorých je upevnená sieť, umiestnené vo vzdialenosti 1m od postranných čiar.

2.5.2 Stĺpy musia byť oblé, hladké a pripevnené k zemi bez káblov. Všetky nebezpečné a prekážajúce zariadenia musia byť odstránené.

2.6 DOPLŇUJÚCE VYBAVENIE

Doplňujúce vybavenie je určené predpismi WOVD.

3 LOPTY

3.1 CHARAKTERISTIKA

Lopta musí byť guľatá, s obalom z mäkkej kože alebo zo syntetickej kože a vo vnútri s dušou z gummy alebo z podobného materiálu.

Jej farba môže byť jednotnej svetlej farby, alebo kombináciou farieb.

Syntetická koža a farebná kombinácia lôpt používaných pri medzinárodných oficiálnych súťažiach musia zodpovedať normám WOVD.

Obvod lopty je 65 - 67cm a jej hmotnosť je 260 - 280g.

Vnútorňý tlak lopty musí byť 0,30 - 0,325kg/cm² (4,26 - 4,61 psi) (294,3 - 318,82 mbar alebo hPa).

3.2 JEDNOTNOSŤ LÔPT

Lopty, používané v priebehu jedného stretnutia, musia mať rovnaké charakteristiky čo sa týka obvodu, hmotnosti, tlaku, typu, farby atď.

Svetové súťaže WOVD a majstrovstvá jednotlivých zón tak ako aj národné majstrovstvá alebo ligy sa musia hrať s loptami schválenými WOVD, ak nie, tak po odsúhlasení WOVD.

3.3 POUŽITIE TROCH LÔPT

Pre svetové súťaže WOVD a majstrovstvá jednotlivých zón sa musia používať 3 lopty. V takomto prípade sú šiesti podávači umiestení v štyroch rohoch voľnej zóny a za rozhodcami.

KAPITOLA II. ÚČASTNÍCI

4 DRUŽSTVÁ

4.1 ZLOŽENIE DRUŽSTVA

4.1.1 Družstvo môže mať najviac 12 hráčov, trénera, asistenta trénera, inštruktora a lekára.

Pre svetové súťaže WOVD a majstrovstvá jednotlivých zón, lekár musí byť vopred akreditovaný WOVD.

4.1.2 Jeden z hráčov, nie libero, je kapitánom družstva a musí byť označený na zápise o stretnutí.

- 4.1.3 Stretnutia sa môžu zúčastniť iba hráči uvedení v zápise o stretnutí. Potom čo tréner a kapitán družstva podpísali zápis, zapísaní hráči už nemôžu byť vymenení.

4.2 UMIESTENIE DRUŽSTIEV

- 4.2.1 Náhradníci, ktorí nie sú v hre môžu sedieť na lavičke družstva, alebo sú v svojej zóne na rozcvičovanie. Tréner a ostatní členovia družstva sedia na lavičke, ale môžu ju dočasne opustiť.

Lavičky družstiev sú umiestené vedľa stolíka zapisovateľa mimo voľnej zóny.

- 4.2.2 Len členovia družstva môžu počas zápasu sedieť na lavičke a zúčastňovať sa rozcvičovania.

- 4.2.3 Náhradníci sa môžu rozcvičovať bez lôpt nasledovne:

- 4.2.3.1 Počas hry: v zónach rozcvičovania.

- 4.2.3.2 Počas oddychových časov technických časov: vo voľnej zóne za svojim ihriskom.

- 4.2.4 Počas prestávok medzi setmi sa hráči môžu rozcvičovať s loptami vo voľnej zóne.

4.3 VÝSTROJ

Výstroj hráčov pozostáva z dresov, trenírok, ponožiek a športovej obuvi.

- 4.3.1 Farba a vzor dresov, trenírok a ponožiek musí byť jednotná (okrem libera) a čisté u celého družstva.

- 4.3.2 Obuv musí byť ľahká a mäkká s gumenou alebo koženou podošvou bez podpätku.

Pre svetové súťaže WOVD a majstrovstvá jednotlivých zón, musí byť farba tenisiek celého družstva rovnaká, ale ich obchodné značky sa môžu líšiť vo farbe a tvare. Dresy a trenírky musia vyhovovať normám WOVD.

- 4.3.3 Dresy hráčov musia byť očíslované od 1 do 18.

- 4.3.3.1 Čísla musia byť umiestené v strede na prsiach i na chrbte. Farba a jasnosť čísel musí kontrastovať s farbou a jasnosťou dresov.

- 4.3.3.2 Čísla musia byť vysoké najmenej 15cm na prsiach a 20cm vysoké na chrbte. Páska, ktorá tvorí číslo, musí byť najmenej 2cm široká.

Pre svetové súťaže WOVD a majstrovstvá jednotlivých zón musí byť číslo hráča uvedené tiež na pravej strane trenírok. Číslo musí byť vysoké 4 - 6cm a páska, ktorá tvorí číslo, široká minimálne 1cm.

4.3.4 Kapitán družstva je označený páskou 8 x 2cm umiestnenou na prsiach pod číslom.

4.3.5 Je zakázané mať dres bez čísla alebo inej farby, ako majú ostatní spoluhráči (okrem libera).

4.4 ZMENY VÝSTROJA

Prvý rozhodca môže povoliť jednému alebo viacerým hráčom:

4.4.1 Hrať bez obuvi.

4.4.2 Vymeniť si prepotený dres v prestávke medzi setmi alebo po striedaní s podmienkou, že nový dres má rovnakú farbu, vzor a číslo, ako pôvodný.

4.4.3 Hrať v teplákoch v chladnom počasí s podmienkou, že sú rovnakej farby a vzoru pre celé družstvo (okrem libera) a sú očíslované podľa pravidla 4.3.3.

4.5 ZAKÁZANÉ PREDMETY

4.5.1 Je zakázané nosiť predmety, ktoré môžu spôsobiť zranenie, alebo môžu hráčovi umelo poskytnúť výhodu. Môžu sa nosiť bandáže, ale všetko ostatné čo je nebezpečné je zakázané.

4.5.2 Hráči môžu nosiť okuliare alebo kontaktné šošovky na svoju vlastnú zodpovednosť.

5 VEDENIE DRUŽSTVA

Kapitán a tréner družstva sú spoločne zodpovední za správanie a disciplínu hráčov svojho družstva.

Libero nemôže byť kapitán družstva.

5.1 KAPITÁN

5.1.1 Pred stretnutím kapitán družstva podpíše zápis o stretnutí a zastupuje svoje družstvo pri žrebovaní.

5.1.2 Počas stretnutia a pokiaľ je na ihrisku, kapitán družstva je kapitánom v hre. Ak kapitán družstva nie je na ihrisku, musí tréner alebo kapitán družstva určiť ďalšieho hráča, ale nie libera, ktorý preberá funkciu kapitána v hre. Kapitán v hre preberá všetky jeho práva a povinnosti, pokiaľ nie je vystriedaný alebo sa kapitán družstva nevráti do hry, alebo sa set skončí.

Ak je lopta mimo hry, iba kapitán v hre je oprávnený hovoriť s rozhodcami:

- 5.1.2.1 Môže žiadať vysvetlenie o použití pravidla alebo jeho výklad, môže tlmočiť rozhodcovi žiadosti a otázky členov svojho družstva. Ak kapitán v hre nesúhlasí s vysvetlením prvého rozhodcu, môže sa rozhodnúť vyjadriť protest proti tomuto rozhodnutiu a okamžite oznámi prvému rozhodcovi, že si vyhradzuje právo zaznamenať oficiálny protest do zápisu o stretnutí po skončení stretnutia (23.2.4).
- 5.1.2.2 Má právo žiadať:
 - a) zmenu kompletného výstroja alebo jeho časť
 - b) overenie postavenia družstiev
 - c) kontrolu povrch ihriska, sieť, loptu a pod.
- 5.1.2.3 Má právo žiadať oddychové časy a striedania.
- 5.1.3 Po stretnutí kapitán družstva:
 - 5.1.3.1 Poďakuje rozhodcom a podpíše zápis o stretnutí, aby potvrdil výsledok.
 - 5.1.3.2 Ak prvému rozhodcovi v určenom čase oznámil protest, môže potvrdiť a do zápisu zaznamenať oficiálny protest voči použitiu alebo výkladu pravidla rozhodcom.

Na svetových súťažiach WOVD a majstrovstvách jednotlivých zón musí byť každý protest podaný písomne v angličtine.

5.2 TRÉNER

- 5.2.1 Počas stretnutia tréner dozerá na hru svojho družstva z priestoru mimo ihriska. Určuje základnú zostavu, strieda a žiada o oddychové časy. Pri tejto funkcii komunikuje s druhým rozhodcom.
- 5.2.2 Pred stretnutím tréner zapíše alebo si overí mená a čísla svojich hráčov v zápise o stretnutí a podpíše ho.
- 5.2.3 Počas stretnutia tréner:
 - 5.2.3.1 Pred každým setom odovzdá zapisovateľovi alebo druhému rozhodcovi presne vyplnený a podpísaný záznam postavenia.
 - 5.2.3.2 Sedí na lavičke družstva čo najbližšie k zapisovateľovi, ale môže ju opustiť.
 - 5.2.3.3 Žiada oddychové časy a striedania
 - 5.2.3.4 Môže, tak ako aj iní členovia družstva, radiť hráčom na ihrisku. Tréner môže pri tom stáť alebo chodiť vo voľnej zóne pred lavičkou svojho družstva od predĺženia útočnej čiary až po zónu rozcvičovania bez toho, aby vyrušoval alebo zdržiaval hru.

5.3 ASISTENT TRÉNERA

- 5.3.1 Asistent trénera sedí na lavičke družstva, ale nemá právo zasahovať do hry.
- 5.3.2 V prípade, že tréner musí opustiť svoje družstvo, môže jeho funkciu na základe žiadosti kapitána v hre a so súhlasom prvého rozhodcu prevziať asistent trénera.

KAPITOLA III. HRACÍ SYSTÉM

6 BODOVACÍ SYSTÉM, VÍŤAZSTVO V SETE A V STRETNUTÍ

6.1 ZISK BODU

6.1.1 Bod

Družstvo získava bod:

- 6.1.1.1 Ak sa lopta dotkne zeme na súperovej strane ihriska.
- 6.1.1.2 Ak družstvo súpera urobí chybu.
- 6.1.1.3 Ak družstvo súpera dostane penaltu.

6.1.2 Chyba

Družstvo urobí chybu hernou činnosťou v rozpore s pravidlami alebo ak ich poruší iným spôsobom. Rozhodcovia posudzujú chyby a vyvodzujú dôsledky podľa pravidiel:

- 6.1.2.1 Ak nastanú po sebe dve alebo viac chýb, posudzuje sa iba prvá;
- 6.1.2.2 Ak dve alebo viac chýb urobia súperu súčasne, považuje sa to za obojstrannú chybu a rozohrávka sa opakuje.

6.1.3 Dôsledky výhry rozohrávky

Rozohrávka je časť hracej činnosti od momentu podania až pokiaľ lopta nie je mimo hry.

- 6.1.3.1 Ak podávajúce družstvo vyhrá rozohrávku, získava bod a pokračuje v podaní.
- 6.1.3.2 Ak družstvo na príjme vyhrá rozohrávku, získava bod a musí podávať.

6.2 VÍŤAZSTVO V SETE

Víťazstvo v sete (okrem rozhodujúceho 5. setu) dosahuje družstvo, ktoré prvé dosiahne 25 bodov s rozdielom minimálne o dva body. V prípade

nerozhodného výsledku 24:24 hra pokračuje, až kým nie je dosiahnutý rozdiel 2 bodov (26:24; 27:25; ...).

6.3 VÍŤAZSTVO V STRETNUTÍ

6.3.1 Stretnutie vyhrá družstvo, ktoré vyhrá 3 sety.

6.3.2 V prípade nerozhodného výsledku 2:2 na sety sa rozhodujúci (piaty) set hrá do 15 bodov s minimálnym rozdielom 2 bodov.

6.4 NEPRÍTOMNOSŤ DRUŽSTVA A NEKOMPLETNÉ DRUŽSTVO

6.4.1 Ak po vyzvaní družstvo odmietne hrať, považuje sa za neprítomné a stretnutie prehráva v pomere 0 : 3 a 0 : 25 v každom sete.

6.4.2 Ak sa družstvo bez závažných dôvodov nedostaví na ihrisko včas, prehráva stretnutie s rovnakým výsledkom, ako v pravidle 6.4.1.

6.4.3 Ak je družstvo v sete alebo v stretnutí vyhlásené za nekompletné, prehráva set alebo stretnutie. Súperovi sa pridelia body, alebo body a sety, ktoré mu chýbajú do výhry setu alebo stretnutia. Nekompletné družstvo si zachová získané body a sety.

7 PRÍPRAVA STRETNUTIA

7.1 ŽREBOVANIE

Pred stretnutím prvý rozhodca uskutoční žrebovanie, aby podľa výsledku žrebu rozhodol o prvom podaní a stranách ihriska v prvom sete.

Pred rozhodujúcim setom uskutoční prvý rozhodca nové žrebovanie.

7.1.1 Žrebovanie sa uskutoční za prítomnosti oboch kapitánov družstiev.

7.1.2 Víťaz žrebovania si zvolí:

buď

7.1.2.1 právo podávať alebo prijímať podanie

alebo

7.1.2.2 stranu ihriska.

Prehrávajúci kapitán prijíma zostávajúcu alternatívu.

7.1.3 V prípade postupného rozcvičovania začína rozcvičovanie pri sieti to družstvo, ktoré získalo právo podávať.

7.2 ROZCVIČOVANIE

- 7.2.1 Pred stretnutím sa môžu družstvá rozcvičovať pri sieti 3 minúty, ak mali možnosť predchádzajúcej prípravy na tom istom ihrisku a 5 minút, ak túto možnosť nemali.
- 7.2.2 Ak obaja kapitáni súhlasia s uskutočnením súčasného rozcvičovania, obe družstvá sa môžu rozcvičovať na sieti 6 alebo 10 minút v súlade s pravidlom 7.2.1.

7.3 ZÁKLADNÁ ZOSTAVA DRUŽSTVA

- 7.3.1 V hre musí byť vždy 6 hráčov jedného družstva.

6 hráčov na ihrisku musí zahrňovať minimálne jedného hráča skupiny C a maximálne jedného hráča skupiny A. Ak je na ihrisku libero, 6 hráčov musí stále dodržiavať túto podmienku.

Postavenie základnej šestky hráčov určuje poradie postupu hráčov na ihrisku. Toto poradie sa musí zachovať počas celého setu.

- 7.3.2 Tréner musí pred začiatkom setu odovzdať podpísaný a vyplnený záznam postavenia družstva druhému rozhodcovi alebo zapisovateľovi.
- 7.3.3 Hráči, ktorí nie sú na zázname postavenia, sú náhradníkmi pre príslušný set (s výnimkou libera).
- 7.3.4 Po doručení záznamu o postavení hráčov druhému rozhodcovi alebo zapisovateľovi nie sú povolené nijaké zmeny v postavení bez riadneho striedania.
- 7.3.5 Nesúladi medzi postavením hráčov a záznamom o postavení.
- 7.3.5.1 Ak sa tento rozdiel zistí pred začiatkom setu, musia hráči zaujať svoje miesta podľa záznamu o postavení. Chyba sa netrestá.
- 7.3.5.2 Ak sa pred začiatkom setu objaví na ihrisku hráč, ktorý nie je zapísaný v zázname o postavení pre tento set, hráč musí byť vymenený hráčom podľa záznamu. Chyba sa netrestá.
- 7.3.5.3 Ak však tréner žiada ponechať nezapísaného hráča(ov) na ihrisku, musí požiadať o riadne striedanie(ia), ktoré potom bude(ú) zapísané v zápise o stretnutí.

7.4 POSTAVENIE

V momente úderu podávajúceho hráča do lopty musia hráči oboch družstiev (s výnimkou podávajúceho) stáť vo svojich vlastných poliach v poradí postupu.

- 7.4.1 Postavenie hráčov je očíslované nasledovne:

- 7.4.1.1 Traja hráči pri sieti sú prední a zaujímajú pozície 4 (ľavý predný), 3 (stredný predný) a 2 (pravý predný).
- 7.4.1.2 Ostatní traja hráči sú zadní a zaujímajú pozície 5 (ľavý zadný), 6 (stredný zadný) a 1 (pravý zadný).
- 7.4.2 Vzájomné postavenie hráčov.
- 7.4.2.1 Každý zadný hráč musí stáť ďalej od siete ako príslušný predný hráč.
- 7.4.2.2 Príslušní prední a zadní hráči musia zaujať postavenie vedľa seba v zmysle pravidla 7.4.1.
- 7.4.3 Postavenie hráčov je určené a kontroluje sa podľa polohy ich chodidiel na ihrisku:
 - 7.4.3.1 Aspoň časť chodidla každého predného hráča musí byť bližšie k stredovej čiare ako chodidlo príslušného zadného hráča .
 - 7.4.3.2 Aspoň časť chodidla každého pravého (ľavého) hráča musí byť bližšie k príslušnej postrannej čiare, ako chodidlo stredného hráča príslušného radu.
- 7.4.4 Po údere do lopty pri podaní sa hráči môžu premiestňovať a zaujať akékoľvek postavenie vo svojom poli a vo voľnej zóne.

7.5 CHYBY V POSTAVENÍ

- 7.5.1 Družstvo sa dopustí chyby, ak ľubovoľný hráč nie je v predpísanom postavení v okamihu, keď podávajúci hráč udrie do lopty.
- 7.5.2 Ak sa podávajúci hráč dopustí chyby v momente úderu do lopty, jeho chyba sa bude považovať za prvú vo vzťahu k chybe postavenia.
- 7.5.3 Ak sa stane podanie chybným až po údere do lopty, považuje sa za chybu nesprávne postavenie.
- 7.5.4 Chyba v postavení má nasledovné dôsledky:
 - 7.5.4.1 Družstvo sa trestá stratou rozohrávky.
 - 7.5.4.2 Hráči musia zaujať správne postavenie.

7.6 POSTUP HRÁČOV

- 7.6.1 Postup hráčov je určený záznamom o postavení družstva a riadený poradím podania a postavením hráčov počas setu.

- 7.6.2 Ak prijímajúce družstvo získa právo podania, jeho hráči musia postúpiť o jedno miesto v smere hodinových ručičiek: hráč z pozície č. 2 postúpi do pozície č. 1 a ide podávať, hráč z pozície č. 1 postúpi do pozície č. 6 atď.

7.7 CHYBY V POSTUPE

- 7.7.1 Chybou v postupe je, ak podanie nie je vykonané podľa poradia postupu. Táto chyba má nasledovné dôsledky:

7.7.1.1 Družstvo je potrestané stratou rozohrávky.

7.7.1.2 Hráči musia zaujať správne postavenie.

7.7.2 Naviac, zapisovateľ musí určiť určí presný okamih, kedy k chybe došlo. Všetky body, ktoré družstvo získalo počas chybného postupu, sa zrušia. Body súpera zostanú platné.

Ak nie je možné určiť tento okamih, žiadne body sa nezrušia a družstvo sa trestá iba stratou rozohrávky.

8 STRIEDANIE HRÁČOV

Striedanie je činnosť, pri ktorej hráč potom, čo bol zapisovateľom zapísaný do zápisu, vstúpi do ihriska a zaujme postavenie iného hráča, ktorý musí ihrisko opustiť (s výnimkou libera). Striedanie povoľuje rozhodca.

8.1 POČET STRIEDANÍ

8.1.1 Družstvo môže uskutočniť najviac 6 striedaní v jednom sete. Naraz sa môže vystriedať jeden alebo viacerí hráči.

8.1.2 Hráč základnej zostavy môže opustiť hru, ale iba raz v sete a vrátiť sa, ale iba raz v sete a iba na svoje pôvodné miesto v zostave.

8.1.3 Striedajúci hráč môže vstúpiť do hry na miesto hráča základnej zostavy, ale iba raz v sete a môže byť vystriedaný iba hráčom, za ktorého bol striedaný.

8.1.4 Striedanie, ktoré vyústi k porušeniu pravidla o klasifikácii je nelegálne a nebude povolené.

8.2 VÝNIMOČNÉ STRIEDANIE

Zranený hráč (s výnimkou libera), ktorý nemôže pokračovať v hre, musí byť riadne vystriedaný. Ak to nie je možné, družstvo má právo využiť výnimočné striedanie bez obmedzenia v pravidle 8.1. Avšak, po výnimočnou striedaní musí základná šesťka stále spĺňať pravidlo 7.3.1.

Výnimočné striedanie znamená, že ktorýkoľvek hráč, ktorý v momente zranenia nie je na ihrisku, okrem libera alebo ním vymeneného hráča,

môže vystriedať zraneného hráča. Vystriedaný zranený hráč už nemôže v stretnutí nastúpiť.

Výnimočné striedanie sa nesmie v žiadnom prípade považovať za normálne striedanie.

8.3 STRIEDANIE PRI VYLÚČENÍ ALEBO DISKVALIFIKÁCII

Vylúčený alebo diskvalifikovaný hráč musí byť vystriedaný riadnym striedaním. Ak to nie je možné, družstvo sa vyhlási za nekompletné.

8.4 NESPRÁVNE STRIEDANIE

8.4.1 Striedanie je nesprávne, ak sa poruší pravidlo 8.1 (okrem prípadu uvedeného v pravidle 8.2).

8.4.2 Ak družstvo nesprávne striedalo a hra pokračuje, postupuje sa nasledovne:

8.4.2.1 Družstvo sa trestá stratou rozohrávky,

8.4.2.2 striedanie sa opraví,

8.4.2.3 body, ktoré družstvo získalo v okamihu chyby a po nej, sa zrušia. Body súpera zostávajú platné.

KAPITOLA IV. HERNÉ ČINNOSTI

9 HRA

9.1 LOPTA V HRE

Lopta je v hre od okamihu úderu do lopty pri podaní, ktoré povolil prvý rozhodca.

9.2 LOPTA MIMO HRY

Lopta je mimo hry v okamihu, keď nastala chyba odpísaná rozhodcom. V prípade, že k chybe nedošlo, je lopta mimo hry v okamihu zapískania.

9.3 LOPTA V IHRISKU

Lopta je v ihrisku, ak sa dotkne povrchu ihriska vrátane čiar vymedzujúcich ihrisko.

9.4 LOPTA MIMO IHRISKA

Lopta je mimo ihriska:

9.4.1 Ak celým objemom dopadne za čiary vymedzujúce ihrisko.

- 9.4.2 Ak sa dotkne predmetu mimo ihriska, stropu alebo osoby mimo hry.
- 9.4.3 Ak sa dotkne anténok, povrazov, stĺpov alebo siete z vonkajšej strany postranných pások.
- 9.4.4 Ak preletí zvislú rovinu siete buď čiastočne alebo úplne vonkajším priestorom okrem prípadu podľa pravidla 11.1.2.
- 9.4.5 Ak celým objemom preletí spodným priestorom pod sieťou.

10 HRANIE S LOPTOU

Každé družstvo musí hrať vo vnútri svojho hracieho poľa a priestoru (s výnimkou pravidla 11.1.2). Lopta však môže byť odohraná aj z priestoru mimo voľnej zóny.

10.1 ODBITIA DRUŽSTVA

Každé družstvo má právo na najviac 3 odbitia (aj po blokovaní, pravidlo 15.4.1), aby vrátilo loptu. Ak použije viac odbití, dopúšťa sa chyby: „4 dotyky“.

Do počtu úderov družstva sa počítajú nielen úmyselné, ale aj neúmyselné dotyky hráčov s loptou.

10.1.1 *Následné dotyky*

Hráč nesmie udrieť do lopty dvakrát za sebou (okrem pravidiel 10.2.3, 15.2. a 15.4.2)

10.1.2 *Súčasné dotyky*

Dvaja alebo traja hráči sa môžu súčasne dotknúť lopty v jednom momente.

10.1.2.1 Ak sa dvaja (traja) spoluhráči súčasne dotknú lopty, počítajú sa dva (tri) údery (okrem blokovania).

Ak dvaja (traja) spoluhráči chcú zasiahnuť loptu, ale iba jeden z nich sa jej skutočne dotkne, počíta sa iba jeden úder.

Ak sa hráči zrazia, nie je to nijaká chyba.

10.1.2.2 Ak sa dvaja súperia súčasne dotknú lopty nad sieťou a lopta zostáva v hre, družstvo prijímajúce loptu má právo na ďalšie tri odbitia.

Ak však lopta dopadne mimo ihriska, je to chyba družstva na opačnej strane ihriska.

10.1.2.3 Ak súperia pri súčasnom dotyku loptu pridržia, dopustia sa obojstrannej chyby a rozohrávka sa opakuje.

- 10.1.3 *Odbitie s pomocou*
Hráč v snahe o dosiahnutie lopty v priestore hracej plochy nesmie využiť pomoc spoluhráča, alebo použiť akýkoľvek predmet či zariadenie.

Hráčovi, ktorý by sa mohol dopustiť chyby (dotknúť sa siete, prekročiť stredovú čiaru a pod.), môže pomôcť spoluhráč (zadržať ho).

10.2 CHARAKTERISTIKA ODBITIA

- 10.2.1 Dotknúť sa lopty je možné ktoroukoľvek časťou tela.
- 10.2.2 Lopta musí byť odbitá, nie chytená alebo hodená. Môže sa odraziť ktorýmkoľvek smerom.
- 10.2.3 Lopta sa môže dotknúť rozličných častí tela s podmienkou, že to bude súčasne.

Výnimky:

- 10.2.3.1 Pri blokovaní - sa môžu vyskytnúť po sebe idúce dotyky u jedného alebo viacerých blokárov s podmienkou, že sú súčasťou jednej akcie.
- 10.2.3.2 Pri prvom odbití družstva sa lopta môže dotknúť rôznych častí tela po sebe s podmienkou, že dotyky sú súčasťou jednej akcie.

10.3 CHYBY V HRANÍ S LOPTOU

- 10.3.1 *Štyri odbitia*: družstvo postupne odbije loptu štyrikrát predtým, ako ju vráti do súperovho poľa.
- 10.3.2 *Odbitie s pomocou*: hráč na hracej ploche využije pomoc spoluhráča, alebo nejaký predmet (zariadenie) v snahe zasiahnúť loptu.
- 10.3.3 *Držaná lopta*: hráč neodbije loptu ale loptu drží alebo hodí.
- 10.3.4 *Dvojdotyč*: hráč udrie do lopty dvakrát po sebe, alebo sa lopta dotkne postupne rozličných častí jeho tela.

11 LOPTA PRI SIETI

11.1 PRELET LOPTY PONAD SIETĽ

- 11.1.1 Lopta odbitá do súperovho poľa musí preletieť zvislú rovinu siete priestorom preletu. Priestor preletu je časť zvislej roviny nad sieťou, ohraničenej:
- 11.1.1.1 Dolu, horným okrajom siete.
- 11.1.1.2 Po stranách, anténkami a ich myslenným predĺžením .

11.1.1.3 Hore, stropom.

11.1.2 Ak lopta celým objemom úplne alebo čiastočne preletí zvislú rovinu siete vonkajším priestorom do súperovej voľnej zóny, môže sa zahrať späť v rámci odbití družstva s podmienkami:

11.1.2.1 Hráč sa nedotkne súperovho poľa.

11.1.2.2 Nazad zahraná lopta preletí zvislú rovinu siete opäť úplne alebo čiastočne vonkajším priestorom na tej istej strane ihriska.

Súper nesmie brániť tejto akcii.

11.2 LOPTA, KTORÁ SA DOTKNE SIETE

Lopta pri prelete ponad sieť sa jej môže dotknúť.

11.3 LOPTA V SIETI

11.3.1 Lopta zahraná do siete zostáva v hre v rámci troch úderov družstva.

11.3.2 Ak lopta roztrhne oká siete, roztrhne alebo strhne sieť, rozohrávka je zrušená a opakuje sa.

12 HRÁČ PRI SIETI

12.1 PRESAH ZA SIET'

12.1.1 Pri bloku je dovolené dotknúť sa lopty za sieťou s podmienkou, že hráč nebude prekážať súperovi pred alebo počas jeho útočného úderu.

12.1.2 Po útočnom údere je dovolené presiahnuť rukou za sieť s podmienkou, že sa kontakt stal v rámci jeho vlastného hracieho územia.

12.2 PRENIKANIE POD SIETOU

12.2.1 Do súperovho priestoru pod sieťou je dovolené preniknúť s podmienkou, že hráč nebude prekážať súperovi v hre.

12.2.2 Prenikanie do súperovho poľa za stredovú čiaru:

12.2.2.1 Dotknúť sa súperovho poľa za stredovou čiarou chodidlom(ami) alebo rukou(ami) je dovolené s podmienkou, že časť prenikajúceho chodidla(iel) alebo ruky(úk) zostáva v styku, alebo je nad stredovou čiarou.

12.2.2.2 Dotknúť sa súperovho poľa ktoroukoľvek inou časťou tela je zakázané.

12.2.3 Hráč môže vstúpiť do súperovho poľa, ak je lopta mimo hry.

- 12.2.4 Hráč môže preniknúť do súperovej voľnej zóny s podmienkou, že mu nebude prekážať v hre.

12.3 DOTYK SIETE

- 12.3.1 Dotyk siete hráčom nie je chybou okrem prípadu, keď sa jej dotkne počas akcie, pri ktorej zahráva loptu, alebo keď tento dotyk ovplyvní hru.

Niektoré činnosti pri odohratí lopty zahrňujú činnosti, pri ktorých sa hráči nedotýkajú lopty.

- 12.3.2 Hráč sa po údere do lopty môže dotknúť stĺpov, povrazov alebo iného predmetu mimo celkovej dĺžky siete s podmienkou, že tento dotyk nebude prekážať v hre.
- 12.3.3 Ak je lopta odbitá do siete a dotkne sa súpera, nie je to chyba.

12.4 CHYBY HRÁČA PRI SIETI

- 12.4.1 Hráč sa dotkne lopty alebo súpera v súperovom priestore pred alebo počas súperovho útočného úderu.
- 12.4.2 Hráč prenikne do súperovho priestoru pod sieťou a tým prekáža súperovi v hre.
- 12.4.3 Hráč prenikne do súperovho poľa.
- 12.4.4 Hráč sa dotkne siete alebo anténky počas akcie, pri ktorej zahráva loptu, alebo zasahuje do hry.

13 PODANIE

Podanie je uvedenie lopty do hry pravým zadným hráčom, ktorý sa nachádza v zóne podania.

13.1 PRVÉ PODANIE V SETE

- 13.1.1 Prvé podanie v prvom, ako aj v rozhodujúcom sete (5. set), uskutočňuje družstvo určené žrebovaním.
- 13.1.2 Ostatné sety začínajú podaním družstva, ktoré nepodávalo ako prvé v predchádzajúcom sete.

13.2 PORADIE PRI PODANÍ

- 13.2.1 Hráči musia dodržiavať poradie podania podľa záznamu o postavení.
- 13.2.2 Po prvom podaní v sete sa podávajúci hráč určuje nasledovne:

- 13.2.2.1 Ak podávajúce družstvo vyhrá rozohrávku, podávajúci hráč (alebo jeho náhradník) podáva znova.
- 13.2.2.2 Ak prijímajúce družstvo vyhrá rozohrávku, získava právo podávať a hráči menia postavenie. Podávať bude hráč (alebo jeho náhradník), ktorý postúpil z miesta pravého predného na miesto pravého zadného hráča.

13.3 POVOLENIE PODÁVAŤ

Prvý rozhodca povolí podanie až po overení, či sú družstvá pripravené hrať a či má podávajúci hráč loptu.

13.4 VÝKON PODANIA

- 13.4.1 Do lopty sa musí udrieť jednou rukou, alebo ktoroukoľvek časťou paže po tom, čo bola nadhodená do vzduchu alebo pustená z ruky(úk).
- 13.4.2 Je povolené len jedno vyhodenie alebo pustenie lopty. Je povolené driblovanie alebo otáčanie lopty v rukách
- 13.4.3 V momente úderu do lopty pri podaní alebo odraze pre podanie vo výskoku sa podávajúci hráč nesmie dotýkať ihriska (vrátane zadnej čiary) ani plochy mimo zóny podania.

Po údere smie došliapnuť alebo doskočiť mimo zóny podania alebo do ihriska.
- 13.4.4 Podávajúci hráč musí udrieť do lopty počas 8 sekúnd po zapísknutí prvého rozhodcu.
- 13.4.5 Podanie vykonané pred zapísknutím rozhodcu sa ruší a opakuje sa.

13.5 CLONENIE

- 13.5.1 Hráči podávajúceho družstva nesmú individuálnou ani kolektívnou clonou zakrývať súperovi podávajúceho hráča ani dráhu letu lopty.
- 13.5.2 Hráč alebo skupina hráčov podávajúceho družstva vytvára clonu, ak počas podania máva pažami, skáče alebo sa pohybuje do strán, alebo ak vytvorením skupiny zakrýva dráhu letu lopty.

13.6 CHYBY PRI PODANÍ

- 13.6.1 Chyby pri podaní:

K zmene podania, a to aj pri súperovom chybnom postavení dochádza vtedy, keď podávajúci hráč:

- 13.6.1.1 Porušil poradie podania.

13.6.1.2 Nesprávne podával.

13.6.2 Chyby podania po údere do lopty:

Po správne vykonanom údere do lopty môže byť podanie chybné (pokým hráč nie je v chybnom postavení), ak lopta:

13.6.2.1 Sa dotkne hráča podávajúceho družstva, alebo nepreletí zvislú rovinu siete úplne priestorom preletu.

13.6.2.2 Dopadne mimo ihriska.

13.6.2.3 Preletí ponad clonu.

13.7 CHYBY, KTORÉ SA STANÚ PO PODANÍ A CHYBY V POSTAVENÍ

13.7.1 Ak podávajúci hráč urobí chybu pri podaní (nepovolený pokus, nesprávne postavenie, atď.) a prijímajúce družstvo je v nesprávnom postavení, trestá sa chyba pri podaní.

13.7.2 Pokiaľ je podanie vykonané správne, ale podanie je následne chybné (smeruje mimo ihriska, letí ponad clonu, atď.), chyba v postavení sa stala ako prvá a tá sa trestá.

14 ÚTOČNÝ ÚDER

14.1 ÚTOČNÝ ÚDER

14.1.1 Všetky činnosti, pri ktorých lopta smeruje do súperovho poľa, okrem podania a bloku, sa považujú za útočné údery.

14.1.2 Počas útočného úderu je odbitie „ulievkou“ povolené, iba ak je dotyk čistý a lopta nie je držaná alebo hodená.

14.1.3 Útočný úder je dokončený vtedy, keď celá lopta preletí cez rovinu siete, alebo sa dotkne súpera.

14.2 OBMEDZENIA ÚTOČNÉHO ÚDERU

14.2.1 Hráč prednej zóny môže uskutočniť útočný úder z akejkoľvek výšky s podmienkou, že dotyk s loptou sa uskutoční v jeho vlastnom hracom priestore (okrem pravidla 14.2.4).

14.2.2 Hráč zadnej zóny môže uskutočniť útočný úder z akejkoľvek výšky spoza prednej zóny:

14.2.2.1 Pri odraze sa chodidlom (chodidlami) nesmie dotknúť ani prekročiť útočnú čiaru.

14.2.2.2 Po údere môže hráč doskočiť dovnútra prednej zóny.

14.2.3 Hráč zadnej zóny môže uskutočniť útočný úder z prednej zóny, ak zasiahne loptu, ktorá je aspoň čiastočne pod úrovňou horného okraja siete.

14.2.4 Hráč nesmie uskutočniť útočný úder proti súperovmu podaniu, ak je lopta v prednej zóne a úplne nad horným okrajom siete.

14.3 CHYBY PRI ÚTOČNOM ÚDERE

14.3.1 Hráč udrie do lopty, ktorá je v priestore súperovho družstva.

14.3.2 Hráč usmerní loptu mimo ihriska.

14.3.3 Zadný hráč uskutoční útočný úder v prednej zóne v momente, keď je lopta celým objemom nad úrovňou horného okraja siete.

14.3.4 Hráč uskutoční útočný úder proti súperovmu podaniu, ak je lopta v prednej zóne a úplne nad horným okrajom siete.

14.3.5 Libero uskutoční útočný úder z hracej plochy, ak je lopta v momente úderu do lopty úplne nad horným okrajom siete.

14.3.6 Hráč uskutoční útočný úder nad úrovňou horného okraja siete, ak loptu nahrá libero prstami v prednej zóne.

15 BLOK

15.1 BLOKOVANIE

15.1.1 Blokovanie je činnosť predných hráčov v tesnej blízkosti siete a nad úrovňou siete s cieľom narušiť dráhu letu lopty, ktorá smeruje zo súperovho poľa. Blokovať môžu iba prední hráči.

15.1.2 Pokus o blok

Pokus o blok je činnosť blokovania bez toho, aby sa blokujúci hráči dotkli lopty.

15.1.3 Uskutočnený blok

Blok je uskutočnený, len čo sa blokujúci hráč dotkne lopty.

15.1.4 Kolektívny blok

Kolektívny blok uskutočňujú dvaja alebo traja hráči vtedy, ak sú zoskupení tesne vedľa seba a lopta sa dotkne jedného z nich.

15.2 DOTYKY LOPTY PRI BLOKU

Následné (rýchle a plynulé) dotyky jedným alebo viacerými blokujúcimi hráčmi sú povolené s podmienkou, že sa uskutočnia počas jednej akcie.

15.3 BLOK V PRIESTORE SÚPERA

Pri blokovaní hráč môže presiahnuť rukami alebo pažami za sieť s podmienkou, že nebude prekážať súperovi v hre. Nie je dovolené dotknúť sa lopty za sieťou, pokiaľ súper neuskutočnil útočný úder.

15.4 BLOK A ODBITIA DRUŽSTVA

15.4.1 Blok sa nezapočítava ako odbitie družstva. Po bloku je družstvo oprávnené odbiť loptu ešte trikrát.

15.4.2 Prvé odbitie lopty po bloku môže uskutočniť ktorýkoľvek hráč, teda i hráč, ktorý sa dotkol lopty pri bloku.

15.5 BLOKOVANIE PODANIA

Blokovanie súperovho podania je zakázané.

15.6 CHYBY PRI BLOKU

15.6.1 Blokujúci hráč sa dotkne lopty v súperovom priestore pred, alebo súčasne so súperovým útočným úderom.

15.6.2 Hráč zadnej zóny alebo libero uskutoční blok, alebo sa zúčastňuje uskutočneného bloku.

15.6.3 Blokovanie súperovho podania.

15.6.4 Lopta po bloku dopadne mimo ihriska.

15.6.5 Blokujúci hráč blokuje loptu v súperovom priestore z vonkajšej strany antény.

15.6.6 Libero blokuje alebo sa pokúša o individuálny alebo kolektívny blok.

KAPITOLA V. PRERUŠENIA HRY A ZDRŽIAVANIE

16 RIADNE PRERUŠENIA HRY

Riadne prerušenia hry sú oddychové časy a striedania hráčov.

16.1 POČET RIADNYCH PRERUŠENÍ HRY

Každé družstvo má v každom sete právo na dva oddychové časy a šesť striedaní hráčov.

16.2 ŽIADOSŤ O RIADNE PRERUŠENIA HRY

16.2.1 Prerušenie hry môže žiadať iba tréner alebo kapitán v hre.

Môže o to požiadať príslušným dohovoreným znamením rúk, a to vtedy, keď je lopta mimo hry a pred zapísknutím na podanie.

16.2.2 Žiadosť o striedanie pred začatím setu je povolená a bude zaznamenaná ako povolené striedanie v príslušnom sete.

16.3 PORADIE PRERUŠENÍ

16.3.1 Jeden alebo dva oddychové časy, prípadne žiadosť o striedanie jedného alebo druhého družstva môžu nasledovať za sebou bez toho, aby sa medzitým začala hra.

16.3.2 Družstvo však nesmie žiadať následné striedania hráčov počas toho istého prerušenia hry. Avšak počas jedného prerušenia môžu byť vystriedaní dvaja alebo viacerí hráči.

16.4 ODDYCHOVÉ ČASY A TECHNICKÉ ODDYCHOVÉ ČASY

16.4.1 Všetky oddychové časy trvajú 30 sekúnd.

Pre svetové súťaže WOVD a majstrovstvá jednotlivých zón sa môže automaticky požiadať o dva ďalšie 60 sekundové "technické oddychové časy", keď vedúce družstvo dosiahne 8. a 16. bod, ak o tom rozhodla kompetentná organizácia na požiadanie organizátora.

V rozhodujúcom (5.) sete sa neudeľujú „Technické oddychové časy“. Každé družstvo má nárok na dva riadne oddychové časy v trvaní 30 sekúnd.

16.4.2 Počas všetkých oddychových časov musia hráči odísť z ihriska do voľnej zóny blízko svojej lavičky.

16.5 STRIEDANIE HRÁČOV (na obmedzenia pozri pravidlo 8.1) (na výmeny libera pozri pravidlo 20.3.2 a 20.3.3)

16.5.1 Striedanie sa musí uskutočniť v zóne striedania.

16.5.2 Striedanie môže trvať iba nevyhnutný čas, potrebný na zápis striedaných hráčov do zápisu o stretnutí a na vstup hráčov na ihrisko a odchod z neho.

16.5.3 V okamihu žiadosti o striedanie, striedajúci hráč(i) musí(ia) byť pripravený(i) vstúpiť do ihriska a sedieť na stoličke(ách) v blízkosti zapisovateľského stolíka.

Ak hráč nie je pripravený, striedanie nie je povolené a družstvo sa potrestá za zdržiavanie.

Pre svetové súťaže WOVD a majstrovstvá jednotlivých zón sa na uskutočnenie striedania používajú očíslované tabuľky.

- 16.5.4 Ak chce družstvo počas jedného prerušenia vystriedať viac ako jedného hráča, musí pri žiadosti oznámiť počet striedaní. V takomto prípade striedanie musí byť postupné, tzn. jeden pár hráčov po druhom.

16.6 NEOPRÁVNENÉ ŽIADOSTI

- 16.6.1 Žiadať o prerušenie nie je povolené:

16.6.1.1 Počas rozohrávky, v momente zapískania podania, alebo po povolení podávať.

16.6.1.2 Neoprávneným členom družstva.

16.6.1.3 Pre striedanie pred začatím rozohrávky po vystriedaní hráča toho istého družstva.

16.6.1.4 Po vyčerpaní počtu povolených oddychových časov a striedaní.

16.6.2 Prvá neoprávnená žiadosť, ktoré neovplyvní alebo nezdrží hru, sa odmietne bez akýchkoľvek ďalších následkov.

16.6.3 Opakovaná neoprávnená požiadavka v zápase predstavuje zdržovanie.

17 ZDRŽIAVANIE HRY

17.1 SPÔSOBY ZDRŽIAVANIA

Každá činnosť družstva, ktorá má za následok zdržanie hry, sa považuje za zdržiavanie. Okrem iného je to:

17.1.1 Zdržiavanie pri striedaní.

17.1.2 Zdržiavanie pri ostatných prerušeniach po pokyne znovu začať hru.

17.1.3 Žiadosť o nesprávne striedanie.

17.1.4 Opakovanie neoprávnenej žiadosti.

17.1.5 Zdržiavanie hry členom družstva.

17.2 TRESTY ZA ZDRŽIAVANIE

17.2.1 „Napomenutie za zdržiavanie“ a „Penalizácia za zdržiavanie“ sú trestami pre celé družstvo.

17.2.1.1 Tresty za zdržiavanie zostávajú v platnosti na celé stretnutie.

- 17.2.1.2 Všetky tresty za zdržiavanie sa zaznamenávajú do zápisu o stretnutí.
- 17.2.2 Prvé zdržiavanie zápasu členom družstva sa trestá "Napomenutím za zdržiavanie".
- 17.2.3 Druhé a každé nasledujúce zdržiavanie ktorýmkoľvek členom toho istého družstva v tom istom stretnutí znamená chybu a trestá sa „Penalizáciou za zdržiavanie“: strata rozohrávky.
- 17.2.4 Tresty za zdržiavanie uložené pred setom alebo medzi setmi sa uplatňujú v nasledujúcom sete.

18 VÝNIMOČNÉ PRERUŠENIA HRY

18.1 ZRANENIE

- 18.1.1 Ak sa v priebehu hry stane vážna nehoda, rozhodca musí hru okamžite prerušiť a povoliť vstup zdravotníka na hraciu plochu.

Rozohrávka sa potom opakuje.

- 18.1.2 Ak zranený hráč nemôže byť vystriedaný riadnym alebo výnimočným striedaním, poskytnú sa mu 3 minúty na zotavenie, ale iba raz tomu istému hráčovi v stretnutí.

Ak hráč nemôže hrať, jeho družstvo sa vyhlási za nekompletné.

18.2 VONKAJŠÍ ZÁSAH

Ak sa počas hry vyskytne vonkajší zásah, hra sa musí zastaviť a rozohrávka sa opakuje.

18.3 MIMORIADNE PRERUŠENIA

- 18.3.1 Ak nepredvídané okolnosti prerušia stretnutie, prvý rozhodca, organizátor a člen riadiacej komisie (ak je prítomný) rozhodnú o opatreniach na obnovenie normálnych podmienok.

- 18.3.2 Ak sa vyskytne jedno alebo viac mimoriadnych prerušení, ktoré dovedna netrávajú dlhšie ako 4 hodiny, potom:

- 18.3.2.1 Ak sa stretnutie dohráva na tom istom ihrisku, pokračuje sa v prerušenom sete s rovnakým počtom bodov, s tými istými hráčmi a v tom istom postavení. Výsledky odohraných setov zostávajú v platnosti.

- 18.3.2.2 Ak sa stretnutie dohráva na inom ihrisku, prerušený set sa zruší. Set sa opakuje s rovnakou zostavou hráčov a v rovnakom základnom postavení. Výsledky odohraných setov zostávajú v platnosti.

18.3.3 Ak sa vyskytne jedno alebo viacero prerušení, ktoré dovedna trvajú viac ako 4 hodiny, stretnutie sa celé opakuje.

19 PRESTÁVKY MEDZI SETMI A VÝMENA POLÍ

19.1 PRESTÁVKY MEDZ SETMI

Všetky prestávky medzi setmi trvajú 3 minúty.

Počas týchto prestávok sa uskutoční výmena polí a záznam postavenia družstva do zápisu o stretnutí.

Prestávka medzi druhým a tretím setom môže byť kompetentnou osobou na žiadosť organizátora predĺžená až na 10 minút.

19.2 VÝMENA POLÍ

19.2.1 Po každom sete si družstvá vymenia polia s výnimkou pred rozhodujúcim setom.

19.2.2 Ak jedno z družstiev získa v rozhodujúcom sete 8 bodov, družstvá si bez zdržiavania a bez zmeny postavenia hráčov vymenia polia.

Ak sa výmena neuskutoční v čase stanovenom pravidlami, musí sa uskutočniť, akonáhle sa chyba zistí. Body získané do doby výmeny zostávajú v platnosti.

KAPITOLA VI. LIBERO

20 LIBERO

20.1 URČENIE LIBERA

20.1.1 Každé družstvo si môže zo zoznamu 12 hráčov určiť jedného špeciálneho obranného hráča "libero".

20.1.2 Libero musí byť zapísaný v zápise o stretnutí pred začiatkom zápasu v riadku na to určenom. Jeho číslo musí byť taktiež pridané na listine postavenia prvého setu.

20.1.3 Libero nesmie byť kapitánom družstva ani kapitánom v hre

20.2 VÝSTROJ

Libero musí mať oblečený dres odlišnej farby v kontraste s ostatnými hráčmi v družstve (minimálne tričko). Dres libera môže mať odlišný dizajn, ale musí byť očíslovaný tak ako u ostatných členov družstva.

20.3 ČINNOSTI Zahrňujúce LIBERO

20.3.1 Hracie činnosti

- 20.3.1.1 Libero môže vymeniť akéhokoľvek hráča v zadnom rade.
- 20.3.1.2 Môže hrať len ako zadný hráč a nie je mu povolené dokončiť útočný úder odkiaľ (vrátane hracieho ihriska a voľnej zóny), ak v momente kontaktu s loptou je táto celá vyššie ako vrchol siete.
- 20.3.1.3 Nesmie podávať, blokovať alebo pokúsiť sa blokovať
- 20.3.1.4 Ak libero prihrá loptu zhora v útočnej zóne táto nesmie byť zahraná ako smeč, ak je vyššie ako vrchol siete. Ak libero urobí túto istú akciu za útočnou zónou, táto môže byť voľne zasmečovaná.
- 20.3.2 Striedanie hráčov.
- 20.3.2.1 Striedanie, ktoré sa dotýka libera sa neráta ako normálne striedanie.
- Je neohraničené, ale medzi dvomi striedaniami libera sa musí uskutočniť podanie.
- Libero môže byť vystriedané len hráčom, ktorého on vystriedal.
- 20.3.2.2 Striedanie sa môže uskutočniť len keď je lopta mimo hry a pred zapískaním podania:
- Na začiatku každého setu môže libero vstúpiť do ihriska len potom, čo druhý rozhodca skontroloval začiatkové postavenie.
- 20.3.2.3 Striedanie po zapískaní podania a pred jeho uskutočnením sa nesmie odmietnuť, ale bude podliehať ústnemu varovaniu po skončení rozohrávky.
- Ďalšie neskoré striedanie bude podliehať trestu za zdržovanie.
- 20.3.2.4 Libero a striedajúci hráč môžu vstúpiť alebo odísť z ihriska len bočnou stranou pred ich striedačkou medzi útočnou a koncovou čiarou.
- 20.3.3 Vymenovanie nového libera
- 20.3.3.1 V prípade zranenia vymenovaného libera a s predchádzajúcim schválením od prvého rozhodcu, môže tréner vymenovať za nového libera ktoréhokoľvek hráča, ktorý v momente vymenovania nie je na ihrisku.
- Zranené libero sa nesmie zapojiť do hry po zostatok zápasu.
- Hráč, ktorý bol takto vymenovaný za libero musí zostať ako libero do konca zápasu.
- 20.3.3.2 V prípade nového libera musí byť číslo tohto hráča zaznamenaná do kolónky "poznámky" v zápise o stretnutí a zázname o postavení v nasledujúcom sete.

KAPITOLA VII. SPRÁVANIE ÚČASTNÍKOV

21 POŽIADAVKY NA SPRÁVANIE

21.1 ŠPORTOVÉ SPRÁVANIE

21.1.1 Účastníci musia poznať „Oficiálne pravidlá volejbalu“ a riadiť sa nimi.

21.1.2 Účastníci musia prijímať rozhodnutia rozhodcov v športovom duchu, bez diskusie.

V prípade pochybností sa môže iba kapitán v hre dožadovať vysvetlenia.

21.1.3 Účastníci sa musia vyhýbať postojom a činom zameraným na ovplyvňovanie rozhodnutí rozhodcov, alebo na zakrývanie chýb vlastného družstva.

21.2 FAIR-PLAY

21.2.1 Účastníci sa musia správať s rešpektom a zdvorilo v duchu fair play nielen k rozhodcom, ale aj k ostatným funkcionárom, súperom, spoluhráčom a divákovi.

21.2.2 Členovia družstva sa počas stretnutia môžu medzi sebou zhovárať.

22 NEVHODNÉ SPRÁVANIE A JEHO SANKCIE

22.1 MALÉ PRIESTUPKY

Malé priestupky proti športovému správaniu sa netrestajú. Je povinnosťou prvého rozhodcu, aby použitím slovných napomenutí alebo oficiálnym znamením pre napomenutie prostredníctvom kapitána v hre družstvám zabránil, aby sa priestupkami priblížili k hranici trestov.

Toto napomenutie nie je trestom a nemá okamžité hracie dôsledky. Nezaznamenáva sa do zápisu o stretnutí.

22.2 NEVHODNÉ SPRÁVANIE VEDÚCE K TRESTOM

Nevhodné správanie členov družstva voči rozhodcom, funkcionárom, súperom, spoluhráčom alebo divákovi sa podľa závažnosti konania klasifikuje v troch stupňoch.

22.2.1 Hrubé správanie: akcia (konanie) v rozpore s dobrými spôsobmi alebo morálnymi zásadami, alebo vyjadrujúca pohrdanie.

22.2.2 Urážlivé správanie: nadávky, urážlivé slová alebo gestá.

22.2.3 Agresia: fyzické napadnutie alebo pokus o agresiu.

22.3 STUPNICA TRESTOV

Prvý rozhodca podľa závažnosti nevhodného správania rozhodne o zodpovedajúcom treste, ktorý sa musí zaznamenať do zápisu o stretnutí.

22.3.1 Penalizácia

Prvé hrubé správanie ktoréhokoľvek člena družstva sa trestá stratou rozohrávky.

22.3.2 Vylúčenie

22.3.2.1 Člen družstva potrestaný vylúčením nesmie hrať do konca setu a musí zostať sedieť v zóne trestov za lavičkou družstva bez ďalších hracích dôsledkov.

Vylúčený tréner stráca v sete svoje právo na zasahovanie do hry a musí zostať sedieť v zóne trestov za lavičkou družstva.

22.3.2.2 Prvé urážlivé správanie člena družstva sa trestá vylúčením bez ďalších dôsledkov.

22.3.2.3 Druhé hrubé správanie toho istého člena družstva v tom istom stretnutí sa trestá vylúčením bez ďalších dôsledkov.

22.3.3 Diskvalifikácia

22.3.3.1 Člen družstva potrestaný diskvalifikáciou musí do konca stretnutia opustiť hraciu plochu (nesmie zostať ani v hľadisku) bez ďalších hracích dôsledkov.

22.3.3.2 Prvé agresívne správanie sa trestá diskvalifikáciou bez ďalších dôsledkov.

22.3.3.3 Druhé urážlivé správanie toho istého člena družstva v tom istom stretnutí sa trestá diskvalifikáciou bez ďalších dôsledkov.

22.3.3.4 Tretie hrubé správanie toho istého člena družstva v tom istom stretnutí sa trestá diskvalifikáciou bez ďalších dôsledkov.

22.4 POUŽITIE TRESTOV

22.4.1 Všetky tresty za nevhodné správanie sú osobnými trestami, platia počas celého stretnutia a zaznamenávajú sa do zápisu o stretnutí.

22.4.2 Opakovanie nevhodného správania toho istého člena družstva v tom istom stretnutí sa trestá progresívne (každé nasledujúce nevhodné správanie sa trestá vyšším trestom).

22.4.3 Vylúčenie alebo diskvalifikácia za urážlivé správanie alebo agresiu si nevyžadujú predchádzajúce tresty.

22.5 NEVHODNÉ SPRÁVANIE PRED A MEDZI SETMI

Akékoľvek nevhodné správanie, ktoré sa stane pred alebo medzi setmi, sa trestá podľa pravidiel 22.3 a tresty sa uplatnia v nasledujúcom sete.

22.6 KARTY TRESTOV - STUPNICA TRESTOV

Napomenutie:	slovne alebo znamením rukou
Penalizácia:	žltá karta
Vylúčenie:	červená karta
Diskvalifikácia:	žltá + červená karta (spolu v jednej ruke)

ČASŤ II ROZHODCOVIA, ICH POVINNOSTI A OFICIÁLNE ZNAMENIA

23 ROZHODCOVSKÝ ZBOR A SPÔSOB ROZHODOVANIA

23.1 ZLOŽENIE

Zbor rozhodcov na stretnutie tvoria nasledujúci oficiálni predstavitelia:

- prvý rozhodca
- druhý rozhodca
- zapisovateľ
- štyria (dvaja) čiaroví rozhodcovia

Pri svetových súťažiach WOVD a majstrovstvách jednotlivých zón je povinný asistent zapisovateľa.

23.2 SPÔSOB ROZHODOVANIA

23.2.1 Počas stretnutia môže dávať znamenia písknutím len prvý a druhý rozhodca:

23.2.1.1 Prvý rozhodca písknutím dáva pokyn na podanie, ktorým sa začína každá rozohrávka.

23.2.1.2 Prvý a druhý rozhodca odpískajú koniec rozohrávky, ak sú si istí, že sa stala chyba a určili jej druh.

23.2.2 V priebehu prerušenia hry môžu zapísknutím oznámiť, že povoľujú alebo zamietajú žiadosti družstva.

23.2.3 Hneď po zapísknutí, ktoré oznamuje koniec rozohrávky, musia oznámiť svoje rozhodnutie oficiálnym dohovoreným znamením:

23.2.3.1 Ak chybu zapíska prvý rozhodca, signalizuje:

- a) Družstvo, ktoré bude podávať.
- b) Druh chyby.
- c) Hráča, ktorý chybu urobil (ak je to potrebné).

Druhý rozhodca v tom istom poradí opakuje dohovorené znamenia prvého rozhodcu.

23.2.3.2 Ak chybu zapíska druhý rozhodca, signalizuje:

- a) Druh chyby.
- b) Hráča, ktorý chybu urobil (ak je to potrebné).
- c) Družstvo, ktoré bude podávať, nasledujúc znamenie prvého rozhodcu.

V tomto prípade prvý rozhodca vôbec nesignalizuje chybu a hráča, ktorý ju spôsobil, ale iba družstvo, ktoré bude podávať.

23.2.3.3 V prípade súčasnej chyby obaja rozhodcovia signalizujú:

- a) Druh chyby
- b) Hráčov, ktorí chybu urobili (ak je to potrebné).
- c) Družstvo, ktoré bude podávať, podľa rozhodnutia prvého rozhodcu.

24 PRVÝ ROZHODCA

24.1 UMIESTNENIE

Prvý rozhodca plní svoju funkciu posediačky alebo postojačky na rozhodcovskej stoličke, umiestnenej na jednom konci siete. Jeho oči majú byť približne 50cm nad horným okrajom siete.

24.2 PRÁVOMOC

24.2.1 Prvý rozhodca riadi stretnutie od začiatku do konca. Je nadriadený všetkým ostatným členom zboru rozhodcov i členom oboch družstiev.

Jeho rozhodnutia počas stretnutia sú konečné. Je oprávnený zrušiť rozhodnutia ostatných členov rozhodcovského zboru, ak je presvedčený, že sa mýlia.

Prvý rozhodca môže vymeniť člena rozhodcovského zboru, ktorý si riadne neplní svoju funkciu.

24.2.2 Prvý rozhodca kontroluje činnosť podávačov lôpt a utieračov podlahy.

24.2.3 Prvý rozhodca má právomoc rozhodovať o všetkých otázkach, vrátane tých, ktoré nie sú v pravidlách.

24.2.4 Prvý rozhodca nesmie pripustiť diskusiu o svojich rozhodnutiach.

Avšak, na žiadosť kapitána v hre vysvetlí pravidlo, podľa ktorého vyniesol svoje rozhodnutie.

Ak kapitán v hre nesúhlasí s vysvetlením pravidla prvým rozhodcom, môže sa rozhodnúť vyjadriť protest proti tomuto rozhodnutiu a musí si okamžite vyhradiť právo zaznamenať tento protest na konci stretnutia do zápisu o stretnutí, čo musí prvý rozhodca povoliť.

24.2.5 Prvý rozhodca je pred stretnutím a v priebehu hry oprávnený rozhodnúť, či ihrisko, vybavenie a iné okolnosti spĺňajú podmienky na hru.

24.3 ZODPOVEDNOSŤ

24.3.1 Prvý rozhodca pred stretnutím:

24.3.1.1 Prekontroluje spôsobilosť ihriska, lopty a ostatné vybavenie ihriska.

24.3.1.2 Uskutoční žrebovanie s kapitánmi družstiev.

24.3.1.3 Kontroluje rozcvičovanie družstiev.

24.3.2 Počas stretnutia je iba prvý rozhodca oprávnený:

24.3.2.1 Napomínať družstvá.

24.3.2.2 Trestať za nevhodné správanie a zdržiavanie.

24.3.2.3 Rozhodovať o:

- a) Chybách podávajúceho hráča a postavenia podávajúceho družstva, vrátane clony.
- b) Chybách pri hraní s loptou.
- c) Chybách pri hre nad sieťou a na jej hornej časti.
- d) Útočnom údere libera a chybnom útočnom údere zadných hráčov.
- e) Útočnom údere hráča po hornej nahrávke prstami od libera, ktorý je v útočnej zóne.
- f) Prelete lopty spodným priestorom pod sieťou.

24.3.3 Na konci stretnutia skontroluje zápis o stretnutí a podpíše ho.

25 DRUHÝ ROZHODCA

25.1 UMIESTNENIE

Druhý rozhodca vykonáva svoju funkciu postojacky mimo ihriska blízko stĺpa na mieste oproti prvému rozhodcovi tvárou k nemu.

25.2 PRÁVOMOC

- 25.2.1 Druhý rozhodca asistuje prvému rozhodcovi v rozsahu svojej právomoci.
V prípade potreby môže nahradiť prvého rozhodcu, ak ten nie je schopný plniť svoju funkciu.
- 25.2.2 Druhý rozhodca môže signalizovať chyby bez zapískania, ktoré sa stali a nespádajú pod jeho právomoc, avšak nesmie tým naliehať na prvého rozhodcu.
- 25.2.3 Druhý rozhodca kontroluje činnosť zapisovateľa(ov).
- 25.2.4 Druhý rozhodca kontroluje členov družstiev na lavičkách a ich nevhodné správanie oznamuje prvému rozhodcovi.
- 25.2.5 Druhý rozhodca kontroluje hráčov v zóne rozcvičovania.
- 25.2.6 Druhý rozhodca kontroluje priebeh prerušenia, jeho trvanie a odmieta neoprávnené žiadosti.
- 25.2.7 Druhý rozhodca kontroluje počet oddychových časov a počet striedaní hráčov oboch družstiev. Prvému rozhodcovi a trénerovi príslušného družstva oznamuje druhý oddychový čas, piate a šieste striedanie.
- 25.2.8 V prípade zranenia hráča povoľuje jeho výnimočné striedanie, alebo priznáva 3-minútový čas na zotavenie.
- 25.2.9 Druhý rozhodca kontroluje povrch ihriska, najmä v prednej zóne. Počas stretnutia kontroluje loptu, či spĺňa požiadavky predpísané pravidlami.
- 25.2.10 Druhý rozhodca kontroluje členov družstva v zóne trestov a oznamuje ich nevhodné správanie prvému rozhodcovi.

25.3 ZODPOVEDNOSŤ

- 25.3.1 Pred začatím každého setu, pri výmene polí v rozhodujúcom sete a vždy, keď je to potrebné, kontroluje, či hráči zaujali správne postavenie na ihrisku v súlade so záznamom o postavení.
- 25.3.2 Druhý rozhodca počas stretnutia rozhoduje, píska a signalizuje:
- 25.3.2.1 Preniknutie do súperovho poľa a do priestoru pod sieťou.
- 25.3.2.2 Chyby v postavení prijímajúceho družstva.
- 25.3.2.3 Chybný dotyk siete na jej spodnej časti alebo anténky na svojej strane ihriska.
- 25.3.2.4 Akýkoľvek uskutočnený blok zadného hráča alebo pokus libera blokovať.

25.3.2.5 Dotyk lopty o cudzí predmet alebo podlahu, ak prvý rozhodca nie je v pozícii, aby mohol tento dotyk vidieť.

25.3.3 Na konci stretnutia podpíše zápis o stretnutí.

26 ZAPISOVATEĽ

26.1 UMIESTNENIE

Zapisovateľ plní funkciu posediačky pri stolíku zapisovateľa oproti a tvárou k prvému rozhodcovi.

26.2 ZODPOVEDNOSŤ

Podľa pravidiel vedie zápis o stretnutí a spolupracuje s druhým rozhodcom.

Používa klaksón alebo iné zvukové znamenie na signalizáciu rozhodcom na základe svojej zodpovednosti.

26.2.1 Zapisovateľ pred stretnutím a pred každým setom:

26.2.1.1 Zapíše údaje o stretnutí a družstvách predpísaným spôsobom a zabezpečí podpisy kapitánov a trénerov oboch družstiev.

26.2.1.2 Zapíše postavenie družstiev do zápisu o stretnutí na základe záznamu o postavení.

Ak nedostane záznamy o postavení včas, musí o tom okamžite informovať druhého rozhodcu.

26.2.1.3 Zapisuje číslo a meno libera.

26.2.2 Zapisovateľ počas stretnutia:

26.2.2.1 Zaznamenáva dosiahnuté body a kontroluje číselné údaje na ukazovateli skóre.

26.2.2.2 Kontroluje poradie postupu oboch družstiev na podanie a okamžite po podaní oznamuje akúkoľvek chybu rozhodcom.

26.2.2.3 Zaznamenáva oddychové časy, striedanie hráčov, kontroluje ich počet a oznamuje to druhému rozhodcovi.

26.2.2.4 Oznamuje rozhodcom neoprávnené žiadosti o prerušenie hry.

26.2.2.5 Oznamuje rozhodcom ukončenie setov, začiatok a koniec každého technického oddychového času a dosiahnutie ôsmeho bodu v rozhodujúcom sete.

- 26.2.2.6 Zaznamenáva všetky tresty.
- 26.2.2.7 Podľa pokynov druhého rozhodcu zaznamenáva všetky ďalšie udalosti, napr. výnimočné striedanie, čas na zotavenie, mimoriadne prerušenia, vonkajšie zásahy, atď.
- 26.2.3 Zapisovateľ na konci stretnutia:
 - 26.2.3.1 Zapíše konečný výsledok.
 - 26.2.3.2 V prípade protestu s predchádzajúcim súhlasom prvého rozhodcu zapíše, alebo povie kapitánovi družstva zapísať do záznamu o stretnutí jeho tvrdenie.
 - 26.2.3.3 Po vlastnom podpise zápisu o stretnutí zabezpečuje podpisy kapitánov družstiev a potom rozhodcov.

27 ČIAROVÍ ROZHODCOVIA

27.1 UMIESTNENIE

Ak sú len dvaja čiaroví rozhodcovia, stoja na rohoch ihriska najbližšie po pravej ruke každého rozhodcu, uhlopriečne vo vzdialenosti 1 - 2m od rohov ihriska.

Každý kontroluje dve čiary - jednu zadnú a postrannú na svojej strane ihriska.

Pri svetových súťažiach WOVD a majstrovstvách jednotlivých zón sú povinní štyria rozhodcovia.

Stoja vo voľnej zóne 1 - 3m od každého rohu ihriska v myslenom predĺžení čiary, ktorú kontrolujú.

27.2 ZODPOVEDNOSŤ

- 27.2.1 Čiaroví rozhodcovia plnia svoju funkciu pomocou znamení vykonávaných zástavkami (40 x 40cm).

Signalizujú nasledovné:

- 27.2.1.1 Loptu „dnu“ alebo „von“, vždy, keď lopta dopadne v blízkosti jeho čiary (čiar).
- 27.2.1.2 Dotyky prijímajúceho družstva, ktoré sa dotkne lopty smerujúcej do autu.
- 27.2.1.3 Dotyk lopty do anténky, loptu, ktorá po podaní preletí ponad sieť mimo priestoru preletu, atď.

- 27.2.1.4 Ak ktorýkoľvek hráč (okrem podávajúceho) v momente podania stojí mimo svojho ihriska.
- 27.2.1.5 Chybu nohou podávajúceho hráča.
- 27.2.1.6 Akýkoľvek kontakt s anténkou na jeho strane ihriska hráčom pri zahraní lopty alebo prekážaní pri hre.
- 27.2.1.7 Loptu, ktorá preletí do súperovho ihriska mimo priestoru preletu nad sieťou alebo dotyk anténky na jeho strane ihriska.
- 27.2.2 Na žiadosť prvého rozhodcu musí čiarový rozhodca zopakovať svoju signalizáciu.

28 OFICIÁLNE ZNAMENIA

28.1 RUČNÉ ZNAMENIA ROZHODCOV

Rozhodcovia sú povinní signalizovať oficiálnymi ručnými znameniami dôvod zapísknutia (druh chyby, účel povoleného prerušenia). Dohovorené znamenie musia na chvíľu podržať a ak sa chyba signalizuje jednou rukou, tak rukou zodpovedajúcou strane družstva, ktoré urobilo chybu alebo žiada prerušenie hry.

28.2 SIGNALIZÁCIA ČIAROVÝCH ROZHODCOV

Čiaroví rozhodcovia musia ihneď signalizovať druh chyby, a to oficiálne dohovorenými znameniami, a signalizáciu chvíľu podržať.

STUPNICA TRESTOV ZA NEVHODNÉ SPRÁVANIE

Kategória	Poradie priestupku (družstva)	Vinník	Sankcia	Karty	Dôsledky
HRUBÉ SPRÁVANIE	Prvé	ktorýkoľvek člen družstva	Penalizácia	žltá	strata rozohrávky
	druhé	ten istý člen družstva	Vylúčenie	červená	musí opustiť ihrisko a do konca setu zostane v zóne trestov za lavičkou družstva
	Tretie	ten istý člen družstva	Diskvalifikácia	žltá + červená	opustí hraciu plochu do konca stretnutia
URÁŽLIVÉ SPRÁVANIE	prvé	ktorýkoľvek člen družstva	Vylúčenie	červená	musí opustiť ihrisko a do konca setu zostane v zóne trestov za lavičkou družstva

	druhé	ten istý člen družstva	Diskvalifikácia	Žltá + červená	opustí hraciu plochu do konca stretnutia
AGRESIA	prvá	ktorýkoľvek člen družstva	Diskvalifikácia	Žltá + červená	opustí hraciu plochu do konca stretnutia

STUPNICA TRESTOV ZA ZDRŽIAVANIE

ZDRŽIAVANIE	prvé	ktorýkoľvek člen družstva	Napomenutie za zdržiavanie	dohovorené znamenie č. 25 bez karty	upozornenie - nie je trest
	Druhé	ktorýkoľvek člen družstva	Penalizácia za zdržiavanie	dohovorené znamenie č. 25 so žltou kartou	strata rozohrávky